

***SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
W GMINIE NOWA SŁUPIA
W ROKU 2010***

Nowa Słupia 2011

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy, a podstawą działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholach, który zgodnie z art. 4¹ ust 2, Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy i finansowany ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GPPiRPA) na 2010 rok został przyjęty Uchwałą Nr I/6/10 Rady Gminy Nowa Słupia z dnia 29 stycznia 2010 r.

Na realizację Programu w roku budżetowym 2010 zaplanowano **132.979,13 zł.** z czego **5.000 zł.** przeznaczono na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii wykorzystano łącznie **132.745,75 PLN** – co stanowi **99,83 %** planu.

Program realizowany był przy współudziale osób fizycznych, zakładów opieki zdrowotnej, instytucji rządowych i samorządowych, w tym Policji, Sądów, Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, szkół i placówek oświatowych, GOPS, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją oraz propagowaniem trzeźwości.

Zgodnie z przepisami prawa zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi ukierunkowane były na kształtowanie odpowiedniej polityki społecznej, w szczególności: działalności wychowawczej i informacyjnej, ograniczaniu dostępności do alkoholu, leczeniu uzależnionych od alkoholu, zapobieganiu negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwaniu, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz tworzeniu warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu.

I. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W realizacji Gminnego Programu ważną rolę odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w składzie:

- 1. Danuta Żebrowska - przewodniczący**
- 2. Anna Głowacka - sekretarz**
- 3. Maria Kargol**
- 4. Krystyna Karpińska**
- 5. Piotr Bereszka**
- 6. Ks. Krzysztof Surma**

została powołana Zarządzeniem Nr 10/2010 Wójta Gminy Nowa Słupia z dnia 3 marca 2010 r.

Ustawowe zadania własne gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
- Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych
- Kontrola punktów sprzedaży zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W strukturze Komisji funkcjonują dwa zespoły zadaniowe:

- zespół konsultacyjny, który prowadzi rozmowy z osobami uzależnionymi od alkoholu, zgłoszonymi do postępowania o leczenie odwykowe,
- zespół do spraw kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W ciągu całego roku 2010 do GKRPA napłynęło 30 wniosków o przymusowe leczenie odwykowe. W stosunku do 5 osób wnioski zostały czasowo zawieszono przez wnioskodawców. Po skompletowaniu dokumentacji sporządzono 12 wniosków i przesłano je do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, celem wszczęcia postępowania w

sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Z grupy 30 osób 6 osób podjęło dobrowolne leczenie odwykowe.

Komisja odbyła (**22 spotkania**) w tym **16** posiedzeń plenarnych, oraz **6** spotkań zespołu konsultacyjnego, który przeprowadzał rozmowy interwencyjno – motywacyjne z osobami uzależnionymi od alkoholu. Osoby te zostały skierowane na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego. W 2010 r. na badania przez lekarzy biegłych wezwano 28 osób (23 uzależnionych i 5 wnioskodawców).

Zespół do spraw kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych odbył **26** wizji lokalnych pod kątem kontroli usytuowania sklepów oraz opiniowania postanowień dotyczących wydawania zezwoleń typu A, B, C na sprzedaż napojów alkoholowych. Ważnym elementem działalności tego zespołu była współpraca z policją podczas kontroli punktów sprzedaży alkoholu. W kontekście przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz konsumpcji alkoholu w sklepie i w jego obrębie wykorzystano broszury i ulotki z ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Materiały edukacyjne wręczano sprzedawcom i właścicielom sklepów. Przestrzegano przed konsekwencjami podawania i sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim, nietrzeźwym.

Ważnym działaniem podjętym przez Gminę w 2010 r było powołanie interdyscyplinarnego zespołu ds. przemocy w rodzinie. Zespół interdyscyplinarny ma za zadanie ograniczać zjawisko przemocy poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego, jego celem jest zapewnienie pomocy osobom zagrożonym w szczególności dzieciom.

II. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU KONSULTACYJNO-INFORMACYJNEGO

W ramach zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki kontynuowano dotychczasową ofertę pomocową Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. Do zasadniczych zadań Punktu należy:

- pierwszy kontakt z osobami zwracającymi się o pomoc
- wstępna diagnoza uzależnienia

- edukacja w zakresie przyczyn, przebiegu i skutkach uzależnienia od alkoholu,
- motywacja do podjęcia leczenia z własnej woli,
- kierowanie na leczenie odwykowe,
- uczenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych,
- udzielanie informacji o możliwościach pomocy, gdy występuje przemoc w rodzinie,
- udzielanie porad konsultacyjnych osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Punkt konsultacyjny prowadzony jest przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień p. Henryka Kowalczyka. Punkt jest czynny w każdą środę. Przy punkcie istnieje samopomocowa grupa AA „Emeryk”, pomagająca w utrzymaniu abstynencji i wspierająca proces zdrowienia z choroby alkoholowej. Liczba członków grupy systematycznie uczestniczących wzrasta. W spotkaniach stale uczestniczy grupa około 15-30 osób, co świadczy o tym, że działalność punktu cieszy się coraz większym zaufaniem i zapotrzebowaniem mieszkańców gminy.

Poprzez podjęcie odpowiednich działań motywujących 26 osób podjęło dobrowolne leczenie w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu w Morawicy.

Terapeuta uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Komisji, na które wzywane były osoby uzależnione w sprawie leczenia przymusowego.

W 2010 r. w Gminie Nowa Słupia uruchomiono dyżury psychologa – p. Olgi Nowakowskiej. Psycholog udzielał porad i indywidualnych konsultacji z zakresu przemocy w rodzinie, uzależnienia i współuzależnienia, trudności wychowawczych z dziećmi i młodzieżą, pomocy rodzinom dysfunkcyjnym i patologicznym, małżeństwom i osobom w kryzysie. Porady dla mieszkańców Gminy były bezpłatne..

III. POMOC DZIECIOM Z RODZIN ZAGROŻONYCH DYSFUNKCJA I ALKOHOLIZMEM

Dofinansowano wypoczynek letni dla dzieci z rodzin patologicznych oraz zagrożonych patologiami w ramach „Akcji Lato 2010”. Na to zadanie został ogłoszony konkurs ofert zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie. Zadanie realizowało Stowarzyszenie Nauczycieli i Wychowawców w Kielcach. Zadanie zostało wykonane

zgodnie z umową nr 76/2010. 26 dzieci z gminy Nowa Słupia przebywało na 10 dniowym wypoczynku w Ustce nad morzem. W trakcie wypoczynku realizowano programy profilaktyki uzależnień, program turystyczny i sportowo-rekreacyjny.

IV. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. W zakresie profilaktyki pierwszorzędowej przeznaczono 19.862,66 zł. na dofinansowanie działalności wychowawczo - profilaktycznej organizowanej przez szkoły oraz 3.944,34 zł. na działania profilaktyczno-wychowawcze prowadzone w świetlicach. Zasady przyznawania środków finansowych były następujące: szkoły i świetlice przedstawiały oferty działań w formie wniosków wraz z programem profilaktyki zawierających dokładną charakterystykę działań, terminy realizacji oraz przewidywane koszty. Rolą Komisji była merytoryczna ocena i kwalifikacja wniosków do akceptacji oraz przydział środków finansowych, przeznaczonych na dofinansowanie działalności wychowawczo - profilaktycznej. Jako priorytetowe traktowane były zadania związane ściśle z profilaktyką uzależnień i alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Placówki zobowiązane były do przedstawienia szczegółowego sprawozdania z przyznanych środków finansowych. Komisja dokonała analizy przedstawionych sprawozdań. We wszystkich przypadkach stwierdzono prawidłowość wydatkowania środków finansowych.

2. GKRPA dofinansowywała pozalekcyjne zajęcia sportowe organizowane i prowadzone przez stowarzyszenia i organizacje promujące aktywne spędzanie czasu wolnego przez dzieci młodzież.

3. Gmina Nowa Słupia od 9 lat bierze udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Patronat honorowy nad tym przedsięwzięciem sprawowały: Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. Jednym z najważniejszych celów jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych, jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. Na ten cel wykorzystano kwotę 1.220 zł. W ramach tego przedsięwzięcia zorganizowano tematyczne

konkursy literacko- plastyczne, w których wzięła udział duża grupa uczniów ze wszystkich szkół. - 92 osoby. Również 9 osób – uczniów naszej gminy zostało wyróżnionych w ogólnopolskim konkursie "Zachowaj Trzeźwy Umysł"

4. W ramach profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii GKRPA zorganizowała koncert profilaktyczny „Życie na niby” dla uczniów klas gimnazjalnych z terenu Gminy. W koncercie wzięło udział ponad 200 osób. Celem koncertu była profilaktyka w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii oraz kształtowanie zdrowego stylu życia, właściwego stosunku do otaczającego nas świata i określenie systemu wartości w kształtowaniu osobowości uczestników. Dla rodziców uczniów Szkół Gimnazjalnych zorganizowano warsztaty szkoleniowe z zakresu narkomanii pn. "Oblicza uzależnień" a dla uczniów warsztaty pn. "Potrafię odmówić" - realizowane przez Małopolskie Centrum Profilaktyki. Zakupiony został także zestaw antynarkotestowy- przewodnik wykorzystywany na lekcjach wychowawczych. Ogólna kwota wykorzystana w 2010 r. na działania antynarkotykowe wyniosła – 5.000 zł.

5. W roku 2010 Gmina Nowa Słupia włączyła się w akcję Stowarzyszenia Nadzieja Rodzinie w Kielcach i Wojewody Świętokrzyskiego „ Życie jest zbyt cenne nie zostawiaj go na drodze”. Działania prewencyjne miały na celu podniesienie wiedzy i kształtowanie świadomości młodych osób, potencjalnych kierowców w zakresie profilaktyki w ruchu drogowym. Program „Nie daj się zabić – życie jest zbyt cenne” był skierowany do uczniów klas gimnazjalnych i traktował o tragicznych następstwach brawurowej jazdy pod wpływem alkoholu i środków odurzających. Program znalazł szeroki oddźwięk wśród uczniów i nauczycieli.

6. Zgodnie z zapisami ustawy o obowiązkowym szkoleniu członków GKRPA, w 2010 r. w szkoleniu z zakresu profilaktyki uzależnień uczestniczyło dwóch członków GKRPA. GKRPA dofinansowała także obóz szkoleniowo-wypoczynkowy z programem profilaktycznym dla dwóch członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej Straży Pożarnej w Nowej Słupi. Zorganizowano także szkolenie dla nauczycieli wszystkich szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Gminy (dotyczące profilaktyki trzeźwości i bezpieczeństwa). Kwota przeznaczona na szkolenia - 2.469 zł.

7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współorganizowała festyn pod nazwą „Zdrowa rodzina – trzeźwa rodzina” dnia 11.07.2010 r., w Baszowicach, którego celem była promocja właściwych postaw rodzicielskich, zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w czasie wakacji, przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych szczególnie wobec osób nieletnich. Z koncertem wystąpił zespół „Krokus”. Było wiele atrakcji dla dzieci m.in. pokaz sztuk walki teakwoondo, gry i zabawy rodziców i dzieci, prelekcja terapeuty uzależnień dotycząca używek. Rozstrzygnięto konkurs „Zachowaj Trzeźwy Umysł” na etapie gminnym. Członkowie Komisji rozdawali ulotki, materiały informacyjne dotyczące promowania trzeźwości, informowaliśmy także o ofercie pomocowej, jaką można uzyskać na terenie Gminy.

8. W dniu 17 października Komisja zorganizowała akcję profilaktyczną pod nazwą „Wolni od alkoholu i narkotyków”. Było to także spotkanie całych rodzin, promocja właściwych postaw rodzicielskich oraz życie w trzeźwości. Podsumowano ogólnopolską kampanię profilaktyczną „Zachowaj Trzeźwy Umysł” - dzieci nagrodzone w ogólnopolskim konkursie otrzymały nagrody. Zaplanowano dla najmłodszych i ich rodziców wiele atrakcji np. udział pana Tomasza Karolaka –przedstawiciela Komendy Miejskiej Policji w Kielcach z akcją trzeźwościową skierowaną do kierowców oraz bezpieczeństwem dzieci na drogach. Dzieci otrzymały kamizelki i worki odblaskowe z nadrukiem „Bezpieczna Gmina Nowa Słupia”, które wręczone zostały przez pana Wójta. Wystąpił również zespół dziecięcy „Siostry Jeremiasza” - również z przesłaniem słowno-muzycznym dotyczącym najważniejszej wartości jaką jest rodzina. Pan Dariusz Zwierzchowski - terapeuta uzależnień wraz z zespołem muzycznym wystąpił z akcją edukacyjną skierowaną do dorosłych. Z prelekcją z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków i dopalaczy wraz z konkursami dla dzieci oraz prelekcją dla młodzieży i rodziców wystąpili artyści Sceny Teatralnej KURTYNA z Krakowa.

9. W swoich działaniach nie zapominamy także o najmłodszych. Program profilaktyki musi tu być właściwie dostosowany do wieku dzieci. Program powstał w oparciu o wywiady środowiskowe wychowawców i ankietę przeprowadzoną wśród rodziców, obserwacje

i rozmowy z dziećmi.. Taki program zrealizowało w 2010 r. Przedszkole Publiczne w Rudkach pn. "Bezpieczny świat dziecka" oraz „My i środki uzależniające”. Koszt - 600 zł.

10. W ramach działań informacyjno-edukacyjnych zakupiono książki o tematyce uzależnień dla Punktu Konsultacyjnego, ale również, jako jedna z nielicznych gmin w województwie świętokrzyskim nasza Gmina dofinansowała w kwocie 500 zł – doposażenie placówki leczenia odwykowego w Morawicy o książki i materiały edukacyjne. Prenumerowaliśmy także czasopismo „Świat Problemów”.

W trakcie roku podjęto uchwałę w sprawie zmian w Programie Profilaktyki. Wykreślono zadanie: dofinansowanie programu „Oddziaływań profilaktycznych wobec osób zatrzymanych w izbie wytrzeźwień”- mieszkańców gminy Nowa Słupia (za wyjątkiem opłat za pobyt osób nietrzeźwych). Zmiany podyktowane zostały likwidacją zakładu budżetowego, jakim była izba wytrzeźwień Ostrowcu Świętokrzyskim. Zaplanowaną na to zadanie kwotę 5.000 zł przeniesiono do punktu „Wsparcie finansowe działań promujących zdrowy styl życia w środowisku lokalnym organizowanych z udziałem dzieci i młodzieży oraz ich rodziców – promowanie zdrowej rodziny i prawidłowych postaw rodzicielskich”.

W toku swej działalności Komisja na bieżąco analizowała pisma, wnioski i propozycje, które wpływały do GKRPA. Komisja dokonała analizy preliminarza wydatków pod kątem realizacji założeń finansowych na rok 2011, opracowała także Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Nowa Słupia na rok 2011.

Pełna dokumentacja związana z wydatkami poniesionymi na realizację gminnego programu i bieżącą działalność Komisji, Punktu Konsultacyjnego oraz innych działań znajduje się w dokumentach Skarbnika Gminy. Stwierdza się pełną realizację założonych zadań w ramowym planie pracy Komisji oraz preliminarza wydatków finansowych na rok 2010.

Wszystkie posiedzenia plenarne Komisji i prace zespołów zadaniowych są protokołowane.

Opracowała: Anna Głowacka

Anna Głowacka